

PIÁR FUTÁR

Amikor böjtöltök, ne öltsetek olyan ábrázatot, mint a képmutatók, akik komorrá változtatják arcukat, hogy lássák böjtölésük! (Mt 6, 16)

A BÖJT VAJON MI?

Ajánld fel adód egy százalékát!

DUGONICS ANDRÁS ALAPÍTVÁNY

ADÓSZÁM: 19083924-1-06

Magyar Katolikus Egyház technikai száma: 0011

„mindazok, akik meg-
kapták azt az ajándékot,
hogy a megszentelt élet
keretében követhetik őt,
tudjanak tanúságot tenni
róla átalakult életükkel,
és örömmel haladjanak
összes testvéreikkel és
nővéreikkel a mennyei
haza és az alkonyt nem
ismerő világosság felé”

*(Vita consecrata
szinódus utáni
apostoli buzdítás, 112.).*

FEBRUÁR 2.: A SZERZETESÉK VILÁGNAPJA

bolt.piarista.hu

Laudetur Jesus Christus!

In aeternum! Amen.

KöszönjeteK!

MP EP

A SZEPIPRESS jelentí

Március 6-án Művészeti napot rendez a piarista iskola. A foglalkozásokat a művészeti oktatás tanárai és meghívott művésztanárok, előadók tartják.

***

Negyedik alkalommal kerül megrendezésre március 10-én a Tavasz Regionális Gitártalálkozó Piarista Mester Tanoda szervezésében.

***

A hagyományos húsvét előtti iskolai lelkigyakorlat időpontja március 29-30.

***

A szerkesztőség kéri, hogy akinek van fölösleges példánya az első élvolyam (2003.) lapszámai közül, juttassa el a szerkesztőségbe! Köszönjük.

Bibliaolvasás a piarista hivatás évében

A Szentírásra különös módon is igaz, hogy nem lehet gyorsan olvasni. Még az egyébként ismerős háziállat is megriad, ha futva közelítünk hozzá. Ugyanilyen tapintatot, szelidséget igényel a Biblia olvasása is.

A piarista hivatások éve alkalmából kiválasztottam néhány részletet a Szentírásból, amelyek szépen, világosan bemutatják, hogy melyek a szerzetesélet lényeges vonásai. Olyan szövegek lesznek ezek, amelyek nemcsak leírják, de éltetik is a megszentelt életet élő személy hivatását. Lassítsunk tehát egy kicsit, és olvassuk végig ezeket a szövegeket, melyek közül elsőként Pál apostol milétoszi beszédét szeretném bemutatni (ApCsel 20,17-38).

Ez a részlet egy fájdalmas búcsúzásról szól. Pál úgy érzi, most látja utoljára kedves barátait és munkatársait. Mik is a jelenet előzményei? Pál apostol a mai Görögország és Törökország területén egyházi közösségeket alapít. Elsősorban az itt élő zsidó emberek közt hirdeti Jézus feltámadását, de nyitott az érdeklődő pogányok felé is. Pál maga zsidó származású, ifjúkorában szigorúan betartotta a mózesi rendelkezéseket. Megtéérése után azonban megértette: az üdvösség szempontjából nem az ószövetségi törvény a fontos, hanem a Jézus Krisztusban való hit. Nem kell tehát zsidóvá válnia (pl. körülmetélkednie) annak, aki már megkeresztelkedett. Pál „törvényellenes” hozzáállása miatt a zsidóságból megtért keresztények egy része – főleg a jeruzsálemiak – szembeszállnak az apostollal. Második missziós útjáról Pál azért indul vissza Jeruzsálembe, hogy az újonnan alapított közösségek adományait elvigye a jeruzsálemi anyaegyháznak, ezzel a gesztussal is kifejezve a velük való egységet és szolidaritást.

Ezen előzmények tudatában térjünk most rá a konkrét jelenetre. A kis-ázsiai partok mentén

Szíria felé vitorlázó hajó az időjárástól függően többször is kiköt, jelen esetben Milétoszbán, amely 80 km-re fekszik Efezustól. Az itt eltöltött néhány nap alatt Pál magához hivatja az efezusi egyház vezetőit, többek közt a Pálhoz közel álló szeretett tanítványt, Timóteust is. A búcsúzás fájdalma kézzel fogható: „azok pedig mindannyian nagy sirásra fakadtak, és Pál nyakába borultak, hogy nem láthatják többé

viszont az ő arcát”. A jelenet nemcsak a könnyekről szól, hanem megfogalmazza Pál „végrendeletét” is az efezusi lelkipásztorok számára. Ily módon az olvasó egy papi találkozásba nyer bepillantást. Ebben az utolsó találkozásban Pál sokat beszél „a megpróbáltatások között végzett” lelkipásztori munkáról, a közelgő szenvedésről, valamint arról az atyai vagy inkább testvéri kapcsolatról, amely őt a jelenlevőkhöz fűzi. A legnagyobb szeretettel Pál mégis a közösség tagjairól beszél, a nyájról, a hívőről, akikre a pásztorok vigyázniuk kell, és akiket meg kell óvni a farkasoktól (tévtanítóktól, kísértésektől). Pál azért tartja őket olyan nagyra becsben, mert az egyházat Krisztus saját vére árán szerezte. Ebbe a közösségbe (misztikus testbe) tartoznak bele a vezetésre kiválasztott pásztorok, akik előjáróként ugyan jobban szem előtt vannak, és néha látványosabb kegyelmeket kapnak, viszont küldetésük a többi tag felé szól. Bennük, a nyájban, a hívekben növekszik, gyümölcsözik a papok (presbiterek) elvégzett szolgálata, és idővel áldásként vissza is száll rájuk.

De térjünk most vissza a szöveghez! Van itt egy nehezen érthető mondat a 24. versben: „Az életemet sem tartom értékesebbnek magamnál”, mintha Pál arról

beszélne, hogy az ő személye (önmaga) nincs teljesen ott, ahol apostoli munkáját végzi. Mint Szentlélektől kiválasztott előjáró, sőt apostol, Pál mindent megtesz azért, hogy az evangéliumot hirdesse: jelen van az emberek között,

jelen van az emberek között, tanítja Isten teljes akaratát, tanúságot tesz a saját megtéréséről, fáradozik a gyöngébbekért, segít, ahol csak tud. És teszi mindezt önzetlenül, ellenszolgáltatás nélkül, akkor is, ha ellenségei akadályozzák ebben. Hogy tud ez a Pál így élni? Ennyit dolgozni és ilyen önzetlenül?

És azért tudja ezt megtenni, mert a szíve, önmaga máshol van lehorgonyozva: annál, akitől a küldetést kapja, akinek az igéjét hirdeti, vagyis az Úr Jézusnál. Pál nem titkolja a küzdelmeit, a könnyeit, azt sem, hogy a jövője bizonytalan. Mégis így szól: „Nem félek ezektől.” Mert bár az életét ezek a szenvedések nehezítik, ő önmaga folyamatosan Isten színe előtt áll. Az ő örökmécsese Jézus jelenlétében világít. Nekünk, papoknak, szerzeteseknek valóban megadatik ez a fajta szabadság, ami természetesen napról-napra kért kegyelem: ne függjetelek az eredményektől, se a kudarcoktól, se mások véleményétől. A vetés növekedése, vagyis, hogy mennyire hatékony és eredményes a szeretetből elvégzett munka, az legyen egészen Istenre bízva, hadd mutakozzon meg ebben az Ő ereje, aki alapvetően a gyengék és semminek látszó pártján áll. A ti éleetek csak legyen mindig odakapcsolva a feltámadt Jézus testéhez, akit a szentmisében, az oltáriszentségben a Szentlélek által megünneplünk. Egyedül ez a középpont az, ami számít.

Keserű György SP

IMPRESZIÓ **PIÁR FUTÁR** A szegei piaristák lapja – Megjelenik havonta – Lapengedélyszáma: 2.2.4/1513/2003. – KIADÓ Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Szám-
latszám: 10402805-28012423-00000000 – FELELŐS KIADÓ Papp Attila – SZERKESZTŐ Mészáros Ferenc – KORREKTÚRA Mészárosné Szabó Tünde – NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS Férc Szemes Áron – SZER-
KESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14., Tel: 62/549-090, Elektronikus levélcím: piarfutar@szepi.hu – NYOMÁS Planet Corp. Szolgáltató Kft. 6771 Szeged, Makai út 4. – Kizárólag belső terjesztésre.

Házasság Hete

Hogyan döntsük el, hogy ki legyen a házastársunk?

- Olyan embert kell keresni, aki ugyanazokat a dolgokat szereti, mint mi.
Például, ha te szereted a sportot, akkor a lánynak ezt szeretni kell, és
honzia kell mindig chipset. (Peti, 10 éves)

A piaristák saját koruk és saját kultúrájuk fiai

Pedro Aguado SP generális hivatásunk hűségese és hiteles megéléséről

Pedro Aguado SP piarista atyát a Kegyes Iskolák Rendjének 46. egyetemes káptalana 2009. július 4-én választotta meg a rend általános elöljárójává Peralta de la Salban. A generális atya a piarista hivatások éve kapcsán választott a Piár Futár kérdéseire.

2012 a piarista hivatás éve. A mottója: „Piaristák – továbbadni az életet!” Mi a legfontosabb célja ennek a hivatásévnek?

A piarista hivatás évének meghirdetése abból a meggyőződésből fakad, hogy sürgősen szükség van abbéli képességünk megújítására, illetve megerősítésére, hogy a piarista élet és küldetés projektjére hívjuk a fiatalokat, hiszen tisztában vagyunk a piaristaság fontosságával, és hogy a ma világában nagy szükség van rá. Két nagy célt tűztünk ki magunk elé: egyet rövid-, egyet pedig középtávra.

Rövidtávon szeretnénk „felgyorsítani lépteinket”, azaz többet és jobban dolgozni a hivatásgondozás terén, s ezt kiválóbb szervezési, illetve tanúbizonyosságot és javaslatokat tevő képességgel elvégezni.

Középtávon szeretnénk a piarista rendben a „hivatás kultúráját” kialakítani oly módon, hogy minden piarista kontextus, a különböző dinamizmusok, amelyeket megélünk és megosztunk, a felé irányuljanak, hogy minden fiatal, aki közöttünk

nő fel, szabadon és bátran feltehesse magának a kérdést saját hivatását illetően. Az szeretnénk, hogy a piarista iskolákban mindig szóljon hozzájuk a hívó szó, hogy „misszionáriusok” legyenek.

A mottó, amelyet választottunk, az élet teremtésének pozitív értelmezését szeretné tükrözni, amely a piarista hivatás sajátja. Nem saját magunknak, hanem a fiatalok számára keresünk piarista hivatásokat. Ezen hivatás évét azon gyermekek, fiatalok és szegények nevében hirdetjük meg, akiknek szüksége van Kalazanci Szent József követőire.

Az individualizmus korában nem számít értéknek az élet továbbadása vagy az egyéni elköteleződés. Sokkal inkább a szerzés, a birtoklás, az egyéni érvényesü-

lés a cél. Nem gondolja, hogy szinte lehetetlen feladat a mai világban szerzetesi életre hívni fiatalokat? Mivel lehet vonzóvá tenni a szerzetesi életformát?

A két kérdés kiegészíti egymást. Természetesen mondhatjuk, hogy bizony tényleg azok jelentik a mai világ értékeit, amelyeket a kérdés is említ, és hogy egy a szeretetre, a szegények iránti nagylelkű önátadásra, a megosztott életre, egy új világra való nevelésre, illetve az arra épülő világnézet, hogy ne legyen semmink, ami csak a miénk, hogy ezáltal teljesen a küldetés rendelkezésére állhassunk – nos, ezek bizony ma egyértelműen a mai kultúra ellenében működnek. Azonban ez a kihívás nem csak a mi korunkat érinti: az emberiség egész történetében folyamatosan jelen volt mindig.

„Az evangélium hordozói vagyunk, és ezt a kincset hirdetni és megosztani kell, bármilyen nehéz, illetve zárt is legyen az a közeg, amelyben élünk.”

A szerzetesi életre hívást csak mély és életerős isten-tapasztalatból lehet megvalósítani, abból a meggyőződésből kiindulva, hogy az életet akkor éljük meg a maga teljességében, ha önmagunkat teljesen átadjuk másoknak, illetve abból a tapasztalatból, hogy mások szüksége saját lelkiismeretemet és hivatásomat szólítja meg. A szerzetesi élet végeredményben hitbeli választ jelent. Csak a hitből kiindulva lehet megérteni. És csak abból a mély vágyból kiindulva lehet felvállalni, hogy Jézus Urunk nyomdokaiba lépünk.

Sok fiatal szívében az Isten iránti mély vágy, a teljességben megélt élet nagy igénye, valamint a szeretetre és a reményre való kiváló képesség lakozik. Ezek a leghitelesebb értékek, amelyek mentén

a szerzetesi életre való meghívást meg tudjuk és meg is kell fogalmaznunk. Természetesen vannak olyan fiatalok is, akik jobban szeretnek anélkül élni, hogy hűsbavágó kérdéseket tennének fel maguknak, és inkább megelégszenek a felszínes válaszokkal – mások azonban nem.

De mindezeknek a fiataloknak szüksége van hihető tanúbizonyosságra, hogy a szerzetesi élet lehetséges, hogy az élet teljességét idézi elő, örömet szít, átalakítja az embereket, és Életre hívja őket. Én magam erősen hiszek ebben, és ugyanezt látom sok piarista szerzetes életében is. Ez a mi kihívásunk: teljességben élni, hogy másokat is meg tudjunk hívni erre a teljességre.

Elöljáróként a világ valamennyi piarista közösségével találkozik. Van különbség az egyes világrészek között az új hivatások tekintetében? A „nyugati” fogyasztói társadalom jobban elnyomja az ébredező hivatásokat?

A fiatal piaristák saját koruk és saját kultúrájuk fiai. A rendben jelenleg mintegy háromszáz fiatal szerzetes képzi magát piaristaként, és rengeteg fiatal éli a hivatásválasztás folyamatát, próbálván hivatását imádságosan mérlegelni. Rendkívül egyértelmű közös elemek jellemzik őket: mély találkozás Jézus Krisztussal, a közösségi élet

iránti vágy, a rendelkezésre állás, hogy a piarista küldetésnek szenteljék életüket, az öröm, hogy nevelők lehetnek, a vágy, hogy fiatalokkal dolgozhassanak, és így tovább. Ugyanakkor mindnyájuk más és más. Sokan a mi iskoláinkból kerültek ki, mások később ismertek meg bennünket és közeledtek hozzánk, néhányan olyan helyekről származnak, ahol a rend jelen van. A családi, társadalmi és vallási helyzetek, amelyekben felcseperedtek, sajátos módon alakítják őket. Néhányan befejezik tanulmányaikat az érettségivel, azaz tizenhét évesen, mások harmincéves kor körül közelednek hozzánk egy olyan élet tapasztalatával, amely főleg keresésről és döntések meghozataláról szól. Azonban mindegyikük szenvedélyesen megszerette Kalazanciust és a kül-

detést, és arra kapott meghívást, hogy a piarista rendet építse és megújítsa.

Igen, némely tekintetben elmondhatjuk, hogy a nyugat-európai kontextus igyekszik „elnyomni” a hivatásokat. Az is előfordul, hogy saját családjuk vállalja fel, hogy megakadályozza, hogy fiuk szerzetessé vagy pappá legyen, mert a világ szemében „fontosabb” életre szánja őket. Azonban ez sem valami újdonság; inkább egyfajta meghívásként értelmezem arra vonatkozólag, hogy egyértelműen fogalmazzunk, hogy még inkább tanúságtévők legyünk, és hogy még közelebről kísérjük a fiatalokat. Soha nem volt könnyű a fiatalok számára, hogy eltérjék azokat a kötelekeket, amelyek körülfonják őket, hogy azután szabadon választhassanak.

Ugyanígy a keresztyén javaslat hirdetése sem volt soha könnyű feladat, és most sem látom annak. Az evangélium hordozói vagyunk, és ezt a kincset hirdetésünk és megosztásunk kell, bármilyen nehéz, illetve zárt is legyen az a közeg, amelyben élünk. Isten utakat nyit, azonban erőfeszítést és hitelességet követel tőlünk. A mi korunk – beleértve a nyugati kontextust – sem nehezebb, mint a többi. Most éppen ebben a közegben kell élnünk és dolgoznunk.

A hivatásévt megnyitó levelében azt írja: „Szükség van arra, hogy újfent végigmondjuk a fiatalokat megszólító képességünket.” Egy szerzetesrendnek milyen új eszközök állnak rendelkezésére ehhez a harmadik évezredben?

Alapvető eszközünk még mindig a fiatalokkal való közvetlen tevékenységünk, intenzív és egyértelmű ifjúsáspasztoráció, valamint egy hitelességen alapuló, életünkkel adott tanúságtétel. Ez soha nem fog megváltozni. Ma azonban természetesen több eszköz áll rendelkezésünkre, mint valaha. Sok technikai lehetőséggel rendelkezünk, az interneten keresztüli kommunikációval, azután különféle hálózatos kapcsolatokkal, amelyek alapja a fiatalokkal való személyes közelségünk; emellett könnyebben tudjuk másokkal tudatni, mit is csinálunk, valamint ott vannak a nemzetközi önkéntesség lehetőségei, a különböző kiadványok, és még sorolhatnám. A pasztorális munka és a küldetés szintjén kiváltságos korszakban élünk, tudnunk kell elhelyezkedni benne.

A piarista iskolák működése egyre inkább elképzelhetetlen világok nélkül. Milyen üzenete van a piarista hivatás évének a családok munkatársak számára? Mit tehetnek ők konkrétan – az imán túl – azért

hogy több fiatal válassza a szerzetesi életformát?

Valóban, Kalazanci Szent József karizmája adomány mindenki számára. Egyre többen vannak olyanok, akik a miénktől különböző hivatásukból kiindulva képzési folyamatokon, imádságos mérlegelésen és döntéshozatalokon keresztül folyamatosan megélik és felvállalják karizmánkat. A rend nemcsak nyitott erre a folyamatra, hanem határozottan ösztönzi azt: a léte azonban nekik sem tehetjük alacsonyabbra. A karizma felvállalása és megélése erős, életre szóló elköteleződést jelent. Azon dinamizmus mellett, amelyet magunk között „karizmatikus integrációnak” nevezünk, és amely által egyre több különböző piarista testvériség alakul, a megosztott küldetést is ösztönözzük, amelyen keresztül sok nevelő és munkatárs növekszik a kölcsönös felelősségvállalásban. A folyamat rendkívül gazdag és páratlan. A Szentlélek adományának tartom, amely által a karizma magának a rendnek a határain is átível.

Ebben a kontextusban egyértelmű, hogy számos világi hívő, aki folyamatosan növekszik piarista identitásában, hivatásából kiindulva arra hivatott, hogy a piarista rend építésén dolgozzon. És a rend építésének egyik kulcsfontosságú eleme a hivatásgondozás. Mindenkinek, aki közel érzi magát a piaristákhoz, és folyamatosan felfedezi karizmánkat és küldetésünket, az az egyik elsődleges célja, hogy ugyanazért dolgozzon, mint piarista rendtagok, a hivatásra való meghívásért kölcsönösen felelősek.

A rend sok területi egységében léteznek már világi csoportok, amelyek végzik a hivatáspasztorációt, tehát közvetlenül elkötelezettek. Vannak piarista testvériségek, amelyek felvállalják, hogy egyik céljuk és felelősségük a fiatalok hivatásra való meghívása. Mindezekkel együtt sem szabad azonban elfeledkeznünk arról, hogy minden világi hívő, aki együttműködik a renddel, a piarista rendet építi, és munkája által lehetővé teszi a rend működését. Rendkívül hálás vagyok nekik ezért, de még többet kérek tőlük: azért kellene dolgozniuk, hogy a hozzájuk közel álló fiatalok – bátran és szabadon – fontolgassák annak lehetőségét, hogy piarista szerzetessé és pappá váljanak. Remek felelősség a miénk: közvetítők lehetünk Isten hívása és a fiatalok nyitott szíve között.

A piarista rend vezetése milyen programokkal, rendezvényekkel kívánja a piarista hivatásra irányítani a figyelmet idén?

Egyrészt lesz egy belső munka minden területi egységben: a hivatáspasztoráció terveinek átdolgozása olyan feladat, amelyen az egész rend fáradozik. Emellett lesznek regionális találkozók, amelyeken a hivatáspasztoráció különböző országokból érkező felelősei gyűlnek össze, hogy önmagukat képezzék és terveket dolgozzanak ki. Minden területi egység megpróbál szervezni – illetve ösztönözni – egy közösséget a hivatások befogadására, amelyet egyfajta „bejárati ajtóként” kívánunk megjeleníteni azon fiatalok számára, akik a piarista hivatást fontolgatják.

Generálisként éppen most írtam levelet iskoláink diákjainak és a hozzánk közel álló fiataloknak, felvetve benne a hivatás kérdését. Remélem, reflektálnak majd rá, és akinek kedve van, válaszol is a levelemre. Ugyancsak írni fogok iskoláink és intézményeink minden nevelőjének is, hogy felelősségükről szóljak nekik ebben a témában.

A piarista hivatásra való meghívást szeretnénk a missziós jellegünkkel is összekapcsolni: szeretnénk megismertetni az új piarista alapításokat, amelyeket a rend 2013-ra készít elő, elsősorban Indonéziában, Vietnámban és a Kongói Köztársaságban. Nem szabad elfeledkeznünk missziós feladatunkról, amely alapításunk óta jelen van a piarista rendben.

A provinciák mindegyike dolgozik azon, hogy kidolgozza saját tervét erre az évre; és mi itt Rómából megismertetjük őket mindenkivel, hogy ezáltal a többiek tervét ösztönözhessek és gazdagíthassuk.

A hivatás évében fiatal szerzetesnövendékeink különösen is elkötelezettek: ők vesznek a legközvetlenebb módon részt ebben a munkában. Arra buzdítom őket, hogy nagy lelkesedéssel dolgozzanak.

Meg kell azonban említenem: a hivatás évének központi eleme az, hogy a piaristák és azok, akik velünk együtt dolgoznak, hivatásunkat hűségesen és hitelesen éljük meg. Piarista létünk ezen mély megélése az, ami értelmet ad majd ennek a hivatás évének. Ha ez nem így lesz, akkor azt kockáztatjuk, hogy a „továbbadni az életet” tüzét egy sor programpontra szűkítjük. És mi ennél többet szeretnénk: hivatásbeli hűségünkben növekedni, hogy ezáltal még inkább egyértelmű módon tudjuk kísérni azokat a fiatalokat, akik meghívást éreznek arra, hogy piaristák legyenek.

SZEPIPRESS

Köszönet Tözsér Endre SP tanár úrnak az interjú elkészítésében nyújtott segítségért.

Házasság Hete

Honnan tudja egy idegen, hogy valakik házassok?
- Szerintem csak kitalálni lehet, pl., ha mindketten ugyanazzal a gyerekekkel ordítanak. (Dénes, 8 éves).

5

„A zene az kell”

Nem volt szükség szervezésre, nem kellett „szelíd” tanári kényszerítés, vagy valami jutalom ígérete. Jöttek. Jöttek azok, akik szeretnek énekelni-muzsikálni, és szeretik a könnyűzenét, a régi, vagy az új slágereket. Lapu Árpád volt az ötletgazda, a DÖK Nagy Mariann tanárnő vezetésével pedig minden segítséget megadott a lebonyolításhoz.

A muzsikálást Keserű György tanár úr kezdte, aki a *Lemon Tree* című dalt játszott-énekelte, s arra is volt gondja, hogy kottákat adjon kézbe, hogy a refrénbe mi is bekapcsolódhassunk.

Igazi zenei csemegének számított Velkey Máté és Halmi Pongrác előadásában a *Somewhere Over the Rainbow*. A dallamot egy számomra is megnevezhetetlen nagybőfajta szájharmonika méretű, de tangóharmonika hangon szóló fúvós hangszeren hallottuk Pongráctól, a kíséretet pedig Máté egy ritkaságszámba menő Hawaii-ról származó minigitárhoz hasonlóan pengetőhangszeren, az ukulén játszott. Nem véletlen, hogy hatalmas sikerük volt. Bauer Dávid, Kalocsai Tibor, Varjasi Balázs (ének) nagyon hangulatosan, (bár kissé bátortalanul) adták elő a *System of a Down* című Roulette számot.

Seres Imre (ének-szólógitár) és Kalocsai Tibor muzsikálásában egy már-már profi szinten megszólaló gitárszólót hallhatunk Imrétől. A betegségéből épp, hogy felgyógyult Lapu Árpád George Michael *Careless whisper* című számát énekelte és gitározta egyáltalán nem 'lábadozó' módon.

Az örömmel zeneileg talán legprofibb része Simon Gellért „Improvizáció”-ja volt. Változatos, színes, a virtuozitás legmagasabb fokait is érintő gitárjátéka mindannyiunkat lenyűgözött.

Bár a műsor elején szerepeltek, mégis utójára hagytam őket: tessék megjegyezni ennek a három 7. a osztályos fiúnak a nevét! Biztosan sokat fogunk még hallani róluk/tőlük: Balogh Dénes,

Józsa Levente, Valkony Regő! Nem zavarta őket, hogy korban és zenei érettségben dörzsöltebb felsőbb osztályos diáktársaik hallgatják őket! Minden izgalom nélkül, magabiztosan, szép zenei megvalósításban énekeltek-játszották Ákos *Hello* című dalát. Balogh Dénes zenei igényessége odáig fokozódott, hogy más gitáron játszott mikor énekelte (csodálatos hangja van a fiúnak, Haydn hangja szólhatott így, mikor a Stephans dóm fiúkórusában szólóénekes volt) és más gitáron, mikor a kőjátékokat játszotta (fém, ill. műanyag-húros hangszereken)

A hideg színházteremben, az örömmel után mindannyian hálásak voltunk Nagy Mariann tanárnőnek a finom és meleg teáért!

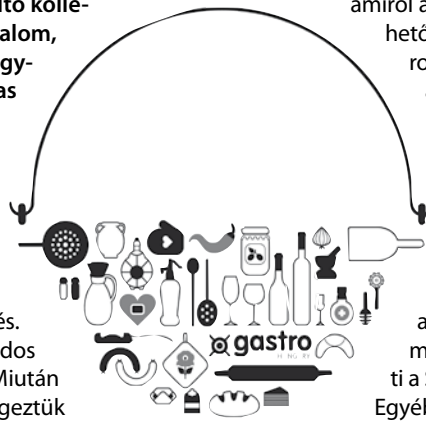
A szervezők többek között ezt a mondatot írták rá a szerény kis plakátra: „A zene maga az élet, és amíg szól, semmi nem hal meg örökre...” Igen! Boldogok voltunk, örültünk a szép zenének, egymásnak! Erre a negyven percre egy zenész családnak érezhettük magunkat! Csak remélni tudom, hogy ezt az önfeléd, magas színvonalú muzsikálást a tanév végén az Udvari zenebonán immár szépszámú közönség előtt ismét hallhatjuk!

Lajos István

Gasztro(k)angyalok

Az egész hetet a családi otthonától távol töltő kollégisták életében szinte ünnep az a ritka alkalom, amit a közös ételkészítés, főzés jelent. Egy ilyen lehetőség bensőséges, családi hangulatot teremt a kollégiumban.

Egyik délután összegyűltünk egy különleges alkalmából, mert barátunknak születésnapja volt. Arra gondoltunk, mi lenne, ha csinálnánk egy klassz vacsorát, mert nincs is annál jobb program, mint egy baráti társaságban eltöltött étkezés. Így fogtuk magunkat, átmentünk a szomszédos üzletbe megvásárolni az alapanyagokat. Miután ezzel megvoltunk, a kolesz kajatárában elvégeztük a szükséges előkészületeket és indulhatott a főzés. Először is egy olasz stílusú garnélarákos spagettit készítettünk,

(Kép:László Zsuzsi: Gasztro)

amiről azt kell tudni, hogy egy egyszerűen elkészíthető, könnyű, ízletes étel. A második fogásnak rozéra sült kacsamellet süttünk, amelyet angolosan készítettünk el (belülről a hús külseje felé haladva egyre jobban át van sütvé). Ezekhez a frappans ételekhez egy salátát tálaltunk, amely Gorgonzola sajtszósszal volt leöntve, majd jól átkeverve. Az ízek jól összepasszoltak és jó volt a baráti társaság is. Mert enni mindenki szeret és főzni bárki tud, még a piarista diák is. Meg csajozáskor is jól jöhet megkérdezni egy lánytól, hogy hogyan készíti a Saltimbocca szarvasgombás szélesmetéltet. Egyébként a mai, modern családban is hasznos lehet, ha az apuka nem csak egy kakaó tud megfőzni.

Kramer Peter Andre 9.b—Liska Áron 9.b

Piarista szellem

Egykori oktatóm, Dékány Zoltán tanár úr mondta „Ameddig eljutottál, az egy háromlábú szék: iskolád, szüleid és te magad.” Szeretném megosztani a jelenlegi diákokkal, volt iskolais kollégistársaikkal és oktatóikkal milyen hatással volt rám a szék első lába.

Lassan öt éve repültem ki a gimnáziumi fészekből. Életem új fejezete kezdődött az egyetemen, de még a piarista család tagja maradtam a Sík Sándor Szakkollégiumban. Egy éve pedig elkerültem Veszprémbe, a királynék városába.

A mesterszak felvételi vizsgáján alakomhoz illő öltözékben jelentem meg és a vizsgáztató bizottságból az egyik tanárnő rákérdezett: „Mondja, a nyakkendőjén mi áll?” Elmondtam, hogy a piarista címet egykori gimnáziumom óta hordom. „Dicséretre méltó. Én sokáig laktam a pesti piaristák környékén, jó iskolája volt.”

Ez volt az első visszajelzés, amit Veszprémbe hallottam. Az idő telt, megismerkedtem az új környezettel, új otthonom is az Óváros szívében fekszik, így minden nap amikor egyetemre mentem elhaladtam a műemlékként álló egykori piarista gimnázium és rendház épületei előtt, a barokk templom mennyezetéről pedig Kalazancius tekintett le rám. Októberben Szilvási László és Urbán József atyákkal közösen vettünk részt a veszprémi piaristák letelepedésének 300. évfordulóján. Felemelő érzés volt újra

Talán túl tömör válasz volt, mindenesetre némi értetlenséget váltott ki és bizony legyünk tisztában vele, egyesek gúnyos arccal hátat fordítottak.

Sokszor eszembe jutottak Tóth Ákos tanár úr szavai „Az a férfi, aki felelősséget vállal tetteiért.” „Tisztelet nélkül nem lehet szeretni.” Mind nagy igazságok, amiket már nyolc éve el-

mondott nekünk. Segít abban, hogy az ember megvágassa barátait és érett személyiséggé váljon. Mikor öt idéztem, néha egyenesen konfliktusok melyek meg nem értésből eredtek.

Neveltetésünk még egy lényeges eleme: a fegyelem. Önfegyelem és kötelességtudat.

Gondolataim valakinél haragot és ellenszenvet, míg másnál megbecsülést váltottak ki. Egyik oktatóm mondta: „Te azért vagy másabb, mert a piaristáknál megtanultad, hogy hallgass amikor szükséges és hogy ne mondj rosszat másokról, mert a szavaknak súlya van és megbántathatod velük az embereket. Kissé koravén vagy. Nekem vannak egykori piarista ismerőseim és rajtuk is látszik ez a nevelés és a céltudatosság.”

Egy konferencián tízperces előadást tartottam, ami után a szaktársaim mind egyenként gratuláltak az előadásomért és a bírálók is jól értékelték. Engem pedig öröm töltött el, hiszen a Sík Sándor Szakkollégiumban, Jusztin István tanár úr szárnyai alatt egyórás teaházi előadásokat tartottunk, meghallgattuk egymást és

szakmailag értékeltük.

A piaristák tudják, mit jelentett számukra Szeged. Otthont, kemény, de áldott hétköznapokat, egyszerű, de fényes ünnepeket. Szeged is tudja, mit kapott tőlük. Kultúráját, kereszténységét. Ma új feltételek közt keressük ismét egymást. Nem a múlt visszafordításán álmodozunk; az elmúlt századok örökségét a jelen és a jövő viszonyai közt akarjuk újraértelmezni.

Jelenits István SP

(A Dugonics András Piarista Gimnázium jubileumi évkönyve 1995/96)

hallani a régi éneket: „Szentje és atya kegyes iskoláknak”. A mise végén a piarista himnuszról csak úgy zengett a templom. Boldog voltam.

Az új környezetben is alkalmazkodni tudtam, új barátokat találtam, de az élet nem tökéletes. Az elmúlt hónapokban többször is átéreztem mennyivel másabbak vagyunk mi, akik piarista szellemiségben nevelkedtünk.

Egy alkalommal egyetemi társaim a „Pietas et litterae” szöveget látták nálam és elmondtam nekik, hogy egykori iskolám jelmondata a latin felirat. Kérdezték: „Mitől annyival másabb az iskolád?” Következésképpen válaszoltam „Mert embert faragtak belőlem.”

Most is szakkollégista vagyok, sokszor véleményt adok gyakran emlegetve a Sík Sándoros tapasztalataimat, szakmai és közösségi téren is sokat tanultam (egy partyn kötelezővé tettem, hogy sík sándoros szokás szerint a fiúk nyakkendőben jelenjenek meg... a lányok masnit tettek a hajukba). Sokat jelentett a négyévi piarista gimnázium és közel nyolcévi piarista kollégiumi élet.

Egy ünnepi alkalommal a tanárnő, aki egykor felvételiztetett, következőképpen fogadott: „Örömmel látom, továbbra is a piarista nyakkendőt hordja. Dicséretre méltó.”

Varga Iván öregdiák
(2007. Tóth Á.)

Házasság Hete

Mit csinálnak az emberek a randevún?

- A randi azért van, hogy jól érezzük magunkat, és hogy megismerjük egymást. Még a fiúk is tudnak mondani valamit, ha elég sokáig hallgatsz.
(Yvette, 8 éves)

7

Bakonyi betyárok

Írhatnék arról, hogy mettől meddig vagy honnan hová és mikor. De ez nem fejezné ki azt, amit valójában érzek, gondolok a téli túráról, a csapatról, a hangulatról. Egy-két történetet írnék le, hogy ezekkel érzékeltessem milyen is volt a túra.

Az utazás a Bakony felé jó hangulatú volt, csak kicsit furcsa volt a pesti belvárosban bakancsosan sétálni. Messzire mentünk, sokat utaztunk, de ez hozzátartozik az új helyek megismeréséhez. Bár eltévedtünk a szállás felé gyalogolva, végül épségben megérkeztünk Ráktanyára. Angol vécé, meleg ugyan nem volt, de ez inkább csak összebb hozta a csapatot, ráadásul megtanultuk értékelni ezeket, az amúgy mindennapi dolgokat is.

Gyalogtúra volt, hát gyalogoltunk. Sokat, még ha nem is tudtuk, hogy merre is van a cél. Mentünk jelöletlen utakon,

teni a fényképezőgépem és nem kiesni a kissé instabil ajtón.

Összességében tetszett a túra, és úgy gondolom, hogy ezzel nem csak én vagyok így.

szídtuk a térképet, és kerestük a helyet, ahol utoljára tudtuk még, hogy hol is vagyunk. Visszatekintve ezek mind vicces emlékek, de azért legközelebb inkább kihagynám az ilyesmiket.

Egy képpel fejezném be, ami úgy érzem sokáig meg fog maradni bennem: Utánfutós katonai UAZ-zal jövünk le a hegyről, dülöngélünk, csúszkálunk a hólepte földúton. A fülsértő ricsajban Orbán Feri énekel, én meg próbálok egyszerre nem leej-

Pataki Mihály 11.a

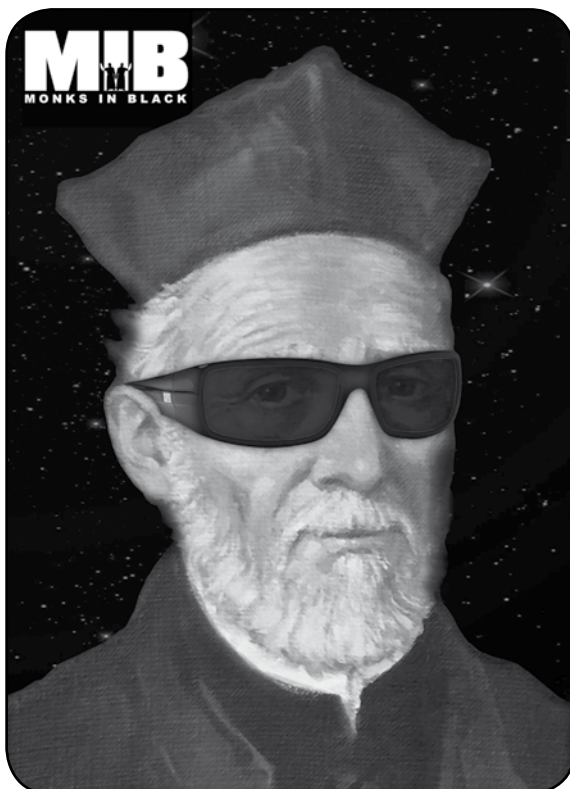
Humor? Feszt!

2012. február 20-án a Diákönkormányzat szervezésében hagyományainkhoz híven Humorfesztivált tartottunk. Hozzávetőlegesen 70 perc alatt 8 produkciót látott a közel 120 főnyi közönség, s a fesztivál egyik legszínesebb pontja a piarista rendház meglepetés előadása volt. Hallhattunk verseket, kisfilmet, színdarabokat és saját szerzeményeket egyaránt, melyet a közönség és a 3 tagú zsűri is értékelt. A zsűriben DÖK-képviselők: Vass Gábor, 10.b és Liska Áron, 9.a és Papp Attila igazgató úr foglalt helyet, akik először külön-külön pontoztak, majd összevetve véleményüket az alábbi eredményre jutottak.

Az értékelésben a DÖK-vezetőség arra kérte a zsűrit, hogy három kategóriában értékelje a látott produkciókat, ezek az eredetiség, az előadásmód és a közönség.

Eredetiség:

1. Éjjel a kollégiumban, 9.a kollégisták
2. Kilencek, 9.a
3. Kaszapolisz, Balogh Dénes és Kádár Sándor Barnabás, 7.a

Előadásmód:

1. Karinthy Frigyes: A jó és a rossz tanuló felel, iskolánk színjátszóköre
2. Éjjel a kollégiumban, 9.a kollégisták
3. Kilencek, 9.a

Közönség:

1. Kilencek, 9.a
2. Éjjel a kollégiumban, 9.a kollégisták
3. Kaszapolisz, Balogh Dénes és Kádár Sándor Barnabás, 7.a

Különdíj:

Rendház: Piarista házigyűlés avagy világvége 2012

Köszönjük szépen az előadóknak a készülést, a nézőknek, hogy megjelentek, jövőre is szeretettel várjuk az ifjú tehetségeket!

Nagy Mariann
DÖK-segítő tanár

Mire figyelj, ha barokk módra alapul a piarista iskola?

A szegedi piarista iskola alapítólevelét 1720. február 27-én írta alá III. Károly magyar király. Az eredeti méretű reprint az aulában látható.

1686-ban nemcsak Buda, hanem Szeged is felszabadult a török uralom alól. A város a határvidék katonai központja lett, a várparancsnok uralma alatt állt. A vár korszerű erődítésére az 1712-es árvíz után került sor. Ebben az évben az uralkodó az országgyűlésbe hívta Szeged köveit, ezzel megerősítette, hogy szabad királyi város. A határvidék missziós területnek számított, jezsuiták telepedtek be, oktatási intézményt szándékoztak létrehozni, de az árvíz miatt inkább Nagybányára vitték az iskolaalapítványt. 1719. május 21-én megerősítette az uralkodó az ősi szabadságjogokat, így a katonai közigazgatás alól teljesen felszabadult város, a kegyúri jogát is érvényesíteni tudta. Gróf Nádasdy László csanádi püspök székesegyházának jelölte ki a Szent Dömötör-templomot. Ám a városvezetés félt a főpap jelenlététől és leendő hatalmi súlyától.

A városvezetés a pesti és kecskeméti példát követve kérte a tartományfőnököt, Joachim atyát 1719. június 2-án, hogy telepedjenek Szegedre a piaristák, és neveljék az ifúságot. Zajkányi Lénárd alkormányzó kapott megbízást a tárgyalásra. Az ő nevében a kecskeméti házfőnök atya, Péter egyezett meg: augusztus 5-én létre jött a megállapodás a rend és a város között. A gyors, jó egyhónapos megbeszélés sikere azon alapult, hogy a szegedi alapítást alig előzte meg a kecskeméti, a váci (1714-15), a veszprémi (1716-1720), a pesti (1717-1718), és a debreceni (1719). Szeged nem tudott olyan jelentős alapítványt tenni, mint Kecskeméten gróf Koháry István. A plébánia-vezetést és a plébániai jövedelmeket ajánlotta fel működésre. Nádasdy püspök csak február 17-én fogadta el a javaslatot. Az uralkodó 1720. február 27-én járult hozzá városa megállapodásához. Főbb pontjai a következők:

1. Szeged város a kegyes rendet az isten ígéjének hirdetésére magyar, német s illír nyelven való megmagyarázására, úgy az elhanyagolt ifúság nevelésére és tanítására befogadja. A retorikáig megnyitandó iskolákban különös gond fordítandó az aritmetika és a zene tanítására;

2. hat rendtag részére negyedéves részletekben a város évente 800 forintot fizet, e járandóságot a város sörháza és alsóvárosi mézsárszékének jövedelméből biztosítja;

3. amíg a plébániai szolgálatot teljesítik, megkapják a plébánia

jövedelmét; ha a város kegyúri jogánál fogva a plébániát a világi papság kezelésére bízna, kárpótlásul javadalmuk 100 forinttal növelendő;

4. a plébániakezelés időtartamára az árterekről elegendő tüzelt biztosítanak részükre;

5. a felépítendő iskola és a rendház helye a templom mellett lesz, az utóbbi hat szobából, étkező teremből, konyhából s pincéből áll majd, és úgy építik, hogy idővel emeletet lehessen rá helyezni; az iskolát a város felépíti és felszereli; ugyanott kertet is jelölnek ki, de ha elegendő terület nem elég, akkor a városon kívül lesz az iskola-kert, mely minden közteherviseléstől mentes; az iskola és társház fenntartása s javítása a várost terheli;

6. a város az alapítványt idővel tehetsége szerint gyarapítja, a rend pedig úgy a helybeli, mint a vidéki ifúságot a tudományra s műveltségre, a retorikáig bezárólag (vagyis 6 gimnáziumi osztály) serényen tanítja;

7. az alapítvány örök időkre szól, fenntartására és védelmére az utódok is kötelezettek.

1720. július 11-én érkezett Szegedre Kovácsovics Pál, pesti hitszónok, valamint Demjén és Orbán atya. Július 14-én vették át a plébániát. A Szent Dömötör-templom mellett lévő roskadozó hajlékot, az 1709-10-es évben összetákoltt pestiskórházat (egy kétszobás bódét), a Lazaretumot kapták szállásnak és iskolaépületnek.

Decemberre már hat szerzetes volt Szegeden. Kubránszky László házfőnök beiktatása 1721. január

8-án volt. Kubránszky kormánysegéd is lett Zajkányi Lénárd tartományfőnök mellett. (A magyar rendtartomány 1721-ben jött létre).

A tanítás 1721 októberének első napjaiban kezdődött meg két osztályban, 110 tanulóval. A donátor az államosításig (1948) volt fenntartó. 1722-ben három teremmel gazdagodtak: a vár átadta a katonakórház épületét. 1733-ra készült el a rendház. Az azelőtt használt épület minőségéről a „hatrongyos” jelző tanúskodik. 1779-ben újat emeltek helyette. Az ígért új iskola-épület alapkövét 1793-ban rakták le. Abban a gimnázium és a plébánia mellett két főiskolai szintű képzés, líceum és rajziskola kapott helyet. II. József rendelete (1789) következtében a plébániát nem vezethették szerzetesek, így a város évente biztosított a költségek fedezetét.

Károlyi Attila

Ismeretlen méregkeverők Gyilkos csigáktól a kacsacsőrű emlősig

Az állatvilágban vannak klasszikus, mindenki által jól ismert méregtermelők: a méhek és darazsak, a pókok és skorpiók, a nyilméregbékák és mérgeskígyók. Azonban a méregtermelés nem csak az ő egyedüli startégiájuk. Számos olyan állatcsoportban találunk méregkeverőket, akikről soha föl sem tételeznénk.

Ki gondolna például arra, hogy a lassú, nyálkás, élehetetlennek tűnő csigák között veszedelmes mérgek fajok akadnak? Pedig akadnak. A kúpcsigák az Indiai- és a Csendes-óceán part menti vizeiben élnek. Házuk jellegzetesen kúp alakú, gyakran igen nagy – akár 20 cm hosszúságú – és csodaszép mintázatú, így a gyűjtők a szebb példányokért egy kisebb vagyont is fizetnek (pl. a „tenger dicsősége” nevű kúpcsigá házáért értéke eléri a négymillió forintot is!). Azonban bármilyen vonzó is a kúpcsigá mintás háza, a tengerpartokon érdemes ezt az állatot messziről elkerülni. A kúpcsigák ragadozók, kisebb férgekkel, puhatestűekkel, halakkal táplálkoznak, melyeket egy különleges, hegyes, nyíl alakú szúrónyelvvel szigonyoznak meg. A szúrónyelvhez erős idegmérget termelő mirigy kapcsolódik. Ha a méreg bekerül az emberi szervezetbe, heves fájdalmat és duzzanatot okoz a szúrás helyén, majd a méreg szétterjedésével bénulás következik be, egészen a légzőizmok tehetetlenné válásáig.

A világoceán a halálishozó puhatestűek mellett számos más méregtermelő állatnak is otthona. A korallzátonyok a tengerek legékesebb képződményei, de szépségük ellenére számos veszélyt rejtegetnek. A halak legveszedelmesebb méregkeverői itt élnek. Egyikük a kóhal, a világ egyik legmérgezőbb úszó fegyverarzenálja. Első ránézésre egy ártalmatlan, göcsörtös-álgás kódarabnak tűnik, így akár észrevétlenül rá is léphetünk. Kültakarójában azonban 72 erős tüskét találunk, melyek 18 méregmirigygel állnak kapcsolatban. A kóhalszúrás az emberre nézve rendkívül veszélyes: aki nem kap idejében megfelelő kezelést, 6–8 órán belül biztosan meghal. A túlélők is hetekig-hónapokig szenvednek még a sérülés következményeitől.

A mérgek halak méltán leghírhedtebbike a fugu, melynek nyers, százkamentes – és olcsónak nem nevezhető – húsa a japán éttermek egyik ínycfögása. Azonban nem veszélytelen ennek a halnak a húsából falatozni: a bőre és több belső szerve is rendkívül erős mérget tartalmaz, melyből félmilligrammnyi képes megölni egy embert. A fuguszakácsokat ma már külön iskolákban képzik, mert nagyon finom és precíz munkát igényel a hal elkészítése. A szakácsnak biztos kézzel kell lehúznia a hal méregmirigyekkel teli bőrét, illetve eltávolítania a mérget tartalmazó belső szerveket, így a májat, az epehólyagot és a petefészket, mert e testrészek legkisebb sérülésére a bennük található méreg beszívárog a halhúsba, és ez mindenféleképp végzetes az elfogyasztónak. Korábban, mikor engedély nélkül bármelyik szakács elkészíthette a fugut, évente átlagosan 250 ember halt meg fugumérgezésben. Ősi japán hagyomány szerint a fugu az egyetlen olyan étel, melyet sohasem szabad a császári család

tagjainak főszolgálni.

A fuguhoz hasonlóan kedvelt csemege a murénahús. A murénák a tengerek angolnáit, megnyúlt, vastkos testű, 1,5–3 m hosszúra növő halak, a korallzátonyok üregeinek gyakori lakói. Egyesek szerint szájnyalakárhártyájuk is erős mérget termel, mindenesetre vérük biztosan rendkívül mérgező. Éppen ezért a murénahús elkészítése is rendkívüli odafigyelést igényel: nagyon magas hőmérsékleten kell sütni, hogy a méreg valóban hatástalanodjék.

Nem csak a vizekben hemzsegnek ismeretlen méregköttyvasztók – a szárazföldön is akad egynéhány. Így például a komodói varánusz vagy egyszerűen csak komodói sárkány, a Föld legnagyobb gyíkja, melynek hossza eléri a három métert. Az Indonéziához tartozó Komodó szigetén él. Se méregmirigye, se méregtövis nincs: mérge a fertőző baktériumoktól hemzsegő, állandóan csöpögő nyála. Nagyobb testű emlősökre is vadászik – szarvasra, bivalyira –, s ezeket lesből támadva sebesíti meg. Áldozatát nem üldözi: a harapáskor a zsákmányállat vérkeringésébe ke-

rülnek a varánusz nyálában élő kórokozók, így pár napon belül vérmérgezésben elpusztul. Ugyan pár nap alatt a megsebesített zsákmányállat messzire elcsatangolhat, de a varánusz kiváló szaglása elől Komodó – egyébként nem nagy – szigetén senki és semmi el nem rejtőzhet.

A veszély bizony sok lábon is közeledhet. Az óriás szkolopendra a százlábúak közé tartozik, a hazai kertekből jól ismert barna százlábú trópusi rokona. Hossza elérheti a 30–35 cm-t, igen tekintélyes megjelenésű ízeltlábú, épp ezért a terráriumkedvelők körében is egyre népszerűbb. Az óriás szkolopendra éjjel indul zsákmányszerző útjára: rovarokra, békákra, kisebb gyíkokra, egerekre vadászik. Áldozatát a fején lévő erőteljes, méregmirigyhez kapcsolt rágóállkapcsával öli meg. A szkolopendramarás az emberre – főleg a kisgyerekekre – is veszélyes, rendkívül fájdalmas, lassan gyógyuló sebet okoz, de semmiféleképpen sem halálos. Csupán egyetlen dokumentált eset ismeretes, amikor 1923-ban a Fülöp-szigeteken egy hétéves gyerek harminc órával egy óriás szkolopendra csípése után a méreg hatására meghalt.

Talán nincs is furább állat a kacsacsőrű emlősnél. Nem elég, hogy emlős létére tojásokat tojik meg csőre van, a hímek a hátsó lábukon egy nagy, sarkantyúszerű karmot viselnek, melyhez méregtermelő mirigy is kapcsolódik. A kacsacsőrű emlős az egyetlen méregtermelő faj az emlősök osztályában – íme, még egy hihetetlen tulajdonsága. Mérge ugyan nem halálos, de viszonylag erős, így a szúrás fájdalmas, duzzanatot, lassan gyógyuló sebet okoz. Érdekes, hogy a kacsacsőrű mérge okozta fájdalmat semmilyen fájdalomcsillapító, így a morfium sem képes enyhíteni.

Szabó Gábor SP
kalazantíner

Ismeretlen méregkeverők:
fönn balra komodói varánusz,
mellette egy elcsípött óriás szkolopendra,
alul pedig egy tengeri angolna, azaz muréna

Jó és rossz az Egyházban

Jó vagy rossz dolog az Egyház? Ez a kérdés kezdetben főként az Egyházon kívülről érkezett. A történelemben sokan voltak már, akik Isten vagy akár Jézus személyét értékelték, de az Egyházat nem tudták, nem akarták pozitívnak tartani (vö. Voltaire az Egyházzól: Tapasztatok el a gyalázatosról!). Később azonban a kérdés egyre inkább az Egyházon belülről került, keresztények tömegei is úgy gondoltak, hogy az Egyházban van egy belső lényege, és egy külső arca. A lényeg maga a Szentlélek, aki teremti, táplálja és vezeti az Egyházat. A külső arc pedig az a valóság, ahogyan mindez konkrétan megjelenik a világban a történelemben: személyeken, cselekedeteken, döntéseken és más történéseken keresztül. (Mindez kissé emlékeztet a lélek és a test viszonyára.) A külső arcot könnyebben meglátjuk, de a belső lényegre is figyelni kell. A külső lehet, hogy akár összeesni is látszik, de a belső lényeg Isten életi, és emiatt az nem semmisülhet meg. A külsőt, a szervezetet kell folyamatosan reformálni, a belsőt nem kell és nem is lehet.

Közelebb vizsgálva a probléma megértéséhez, ha jobban megértjük az Egyház kettős természetét. Azt mondhatjuk, hogy az Egyháznak van egy belső lényege, és egy külső arca. A lényeg maga a Szentlélek, aki teremti, táplálja és vezeti az Egyházat. A külső arc pedig az a valóság, ahogyan mindez konkrétan megjelenik a világban a történelemben: személyeken, cselekedeteken, döntéseken és más történéseken keresztül. (Mindez kissé emlékeztet a lélek és a test viszonyára.) A külső arcot könnyebben meglátjuk, de a belső lényegre is figyelni kell. A külső lehet, hogy akár összeesni is látszik, de a belső lényeg Isten életi, és emiatt az nem semmisülhet meg. A külsőt, a szervezetet kell folyamatosan reformálni, a belsőt nem kell és nem is lehet.

Az Egyház a kettő együtt, egyiket sem szabad elhanyagolni, nem szabad egyoldalúan tekinteni az Egészre. Ha csak a külsőt nézzük, akkor akár reménytelennek is láthatjuk az Egyházat (ha a problémákat tapasztaljuk). De nem is vethetjük el a külső formát: nem akarhatjuk azt sem, hogy az Egyház egyoldalúan csak Lélekből álljon.

Ehhez nagyon hasonló megközelítés, amikor az Egyház isteni és emberi arcáról beszélünk. Isten akarta, Krisztus alapította, a Lélek életi, de emberekből áll, akik többsége jó szándékú, de mind-

annyian bűnösök többé vagy kevésbé. Sok kritika ér minket az Egyház hibái és bűnei miatt, akár a múltban, akár a jelenben. Tény, hogy voltak és vannak ilyen hibák és bűnök. De tudnunk kell, hogy ezek az Egyháznak a külső arcához tartoznak. A lényeg jóságát nem ronthatja el semmilyen külső vagy belső hatás. Isten Lelke működik az Egyházban, és ez számtalan külső jelből is látszik.

Jó, ha el tudjuk kerülni a szélsőségeket. Nem állíthatjuk azt, hogy az Egyház hibái, bűnei lényegtelenek, ugyanakkor nem igaz az sem, hogy az Egyház

más számára nem volt fontos. Ugyanígy, évszázadokon keresztül lényegében az Egyház tartotta fenn Európa szociális intézményeit (kórházak, árvaházak stb.), és ma is nagyon nagy részt vállal ezen a téren, pedig különösebb közvetlen haszna nem származik ebből.

Becsületesen elismerjük az Egyház tagjainak hibáit és bűneit, ugyanakkor fontos tudnunk arról, hogy az átlagembernek az erre vonatkozó történelmi ismeretei nem a valóságot tükrözik. Amikor a vallásháborúk, az inkvizíció és hasonló témák szóba kerülnek, újra és újra tapasztalhatjuk, hogy a mai társadalom egy erősen torzított képpel rendelkezik ezen a területen, és felnagyítja a kétségtelen negatívumokat. A „munka”, amit a felvilágosodás, a marxizmus és más szellemi irányzatok végeztek el ezen a területen, igencsak beérett.

II. János Pál pápa a 2000. évi nagy jubileum kapcsán bocsánatot kért az Egyház minden történelmi bűnéért, nemcsak általában, hanem konkrétan is. Nagyon előremutató

volt ez. Az ilyesfajta, mélyen evangéliumi önkritika és alázat általában nem jellemezte az Egyházat az elmúlt évszázadokban. Bátran követhetjük a pápa magatartását, nem kell félnünk ettől: a hibák alázatos beismerése a leghitelesebb magatartás azok szemében, akik őszintén keresik az igazságot.

Az Egyházban ma is sok a hiba, sok mindenben lehetne, kellene változtatni. Fontos, hogy ezeket a megfelelő időben és helyen ki is mondjuk. Még fontosabb, hogy saját magunkon kezdjük el. A leglényegesebb pedig talán a hozzáállás: az a jó kritika, ami szeretetből és megértésből fakad, és „belülről” kritizál, vagyis az Egyház tagjainak hibáját nem külső szemlélként nézi, hanem a sajátjának tekinti, vállalva ennek fájdalmát és szégyenét is – a megtisztulásért.

Böszörményi Géza SP

életét akár a múltban, akár a jelenben alapvetően a bűnök és hibák határozták volna meg. (Ma talán katolikusként is hajlamosak vagyunk arra, hogy az Egyházban inkább a bűnöket lássuk.)

Nagyon fontos lenne, hogy sokkal jobban figyeljünk az Egyház jótetteire. Azt hiszem, hogy nem volt még egy intézmény, amelyik az évszázadok során annyit tett volna az emberekért, mint az Egyház. Elsősorban persze az evangélium átadásának jézusi parancsát teljesítette (és korántsem csak erőszakkal, ahogy azt sokan gondolják). De emellett óriási volt a hozzájárulása pl. az emberiség szellemi fejlődéséhez is. A történelmi tények taglalása szétfeszítené az írás kereteit, itt csak arra térnek ki, hogy a középkorban lényegében az Egyház tagjai és intézményei biztosították a tudományos fejlődést, és nem azért, mintha az Egyház monopolizálta volna, hanem mert az senki

Dino Buzzati: Orvosnál

Orvoshoz mentem, időszakos vizsgálatra: szokásommá vált ez, amióta betöltöttem a negyvenet.

Az orvos, Carlo Trattori, régi barátom, kívül-belül ismer már. Szürke, ködös őszi délután, nemsokára beesteledik.

Alighogy belépek a szobájába, Trattori fürkésző pillantást vet rám, majd elmosolyodik:

– De hiszen te remek bőrben vagy! Szinte rád se lehet ismereni... kivált, ha belegondol az ember, milyen nyüzött volt a képed még alig néhány éve is.

– Így van. Nem emlékszem, hogy valaha is ilyen jól éreztem volna magam.

Rendszerint akkor megy az ember doktorhoz, ha nincsen jól. Most viszont azért kerestem föl a barátomat, mert jól vagyok, sőt remekül. S valami új elégtételfélét is érzek Trattori irányában: mindedig neurotikusnak ismert, szorongásosnak, századunk valamennyi fő lelki betegségétől megpróbált szerencsétlen alaknak.

De most jól vagyok. Néhány hónapja egyre jobban. Immár nem fordul elő, soha többé elő nem fordulhat, hogy a reggeli ébredéskor, amikor a nagyváros szomorú, halotti szürkesége beszivárog a redőnyök résein öngyilkos tervek foganjanak az agyamban.

– Megvizsgáljalak? Van értelme? – mondja. – Ezúttal potyán jutnék a honoráriumhoz.

– Hát, ha már itt vagyok... Levetkőzöm, végigfekszem a vizsgálóasztalon, ő megméri a vérnyomásomat, meghallgatja a szívemet, tüdőmet, megvizsgálja a reflexeimemet. Nem szól egy szót se.

– Nos? – kérdem. Trattori vállat von, válasza se méltat. Csak néz. Úgy, mintha nem ismerné már unásig a képmet. Végre mégis megszólal: – Azért áruld el: mi van a képzelődéseiddel, a klasszikus képzelődéseiddel? Az agyrémeiddel? Nálad meggyötör-

tebb pasast még életemben nem láttam. Csak nem akarod elhiteni velem...?

Leintem, határozottan, energikusan:

– Tabula rasa. Tiszta lap. Tudod te, mi az a semmi?

Még az emléke sem kísért! Mintha más ember volnék.

– Mintha más ember volnál... – visszhangozza Trattori vontottan, gondolataiba mélyedve.

Odakint közben megsűrűsödött, összeállt a füstköd. Őt óra van még csak, de lassanként sötétedik már.

– Emlékszel?... – mondom – emlékszel még, hogy éjjel egykor, kettőkor is rád törtem olykor, hogy kiönthessem neked a lelkemet? Te meg hallgattad a nyavalygásomat, pedig olyan álmos voltál, majd lefordultál a székről. Szégyellem magam, ha csak rá gondolok is. Milyen hülye voltam, csak most látom, milyen rettenetesen hülye voltam.

– Hm, ki tudja. – Tessék?

– Semmi. Hanem válaszolj, de őszintén: most boldogabb vagy, mint akkor?

– Boldogság! Micsoda nagy szavak!

– Na jó, mondjuk... elégedett, derűs, jókedvű?

– Hát persze hogy jobb kedvű vagyok most.

– Mindig panaszkodtál, hogy a családban, a munkában, az emberek között magányosnak érzed magad, elszigeteltnek, elidegenedettnek... Egyszóval mindez a múlté?

– A múlté bizony! Először történik meg az életemben, hogy... hogy is mondjam?... hogy végre úgy érzem: beilleszkedtem a társadalomba.

– Teringettél! Gratulálok. Ennek pedig biztonságérzet a következménye, ugye? Tiszta lelkiismeret.

– Ugratni akarsz?

– Eszem ágában sincs. És mondd csak: rendszeresebben élsz, mint azelőtt?

– Nem tudom. Talán.

– Tévét nézel-e?

– Majd minden este. Irmával szinte sose járunk el hazulról.

– Hát a sport érdekel-e?

– Nevetni fogsz: kezdek szurkolóvá válni.

– És melyik csapatnak szurkolsz?

– Természetesen az Internetek.

– Pártállásod?

– Miféle pártállásom?

– Hát a politikai.

Fölállok, odamegyek hozzá, a fülébe súgok egy szót.

Mire ő:

– Minek ez a titokzatoskodás? Mintha nem tudna róla mindeki.

– Megbotránkoztattalak?

– Ugyan. Mindennapi dolog ez már a polgárság körében. És a kocsi? Szeretsz autót vezetni?

– Rám se ismernél, ha most látnál a volánnál. Tudod, milyen csiga voltam azelőtt. Nos, múlt héten négy óra tíz perc alatt tettem meg az utat Rómától Milánóig. Stopperral ellenőrizve... De szabad tudnom, mi ez a vallatás? Trattori leveszi a szemüvegét. Ültében az asztalra könyököl, kezét összekulcsolja.

– Akarod tudni, mi történt veled?

Döbbenet nézek reá. Csak nem valami szörnyű betegség tüneteit fedezte föl rajtam?

– Hogy mi történt velem? Nem értelek. Találtál valamit?...

– Találtam. Végtelenül egyszerű dolgot. Meghaltál.

Trattori nem valami tréfás kedvű ember, a rendelőben meg éppenséggel nem szokott viccelődni.

– Meghaltam? – hebegem értetlenül. – Hogyhogy meghaltam? Valami gyógyíthatatlan betegség?...

– Csudát betegség. Nem azt mondtam, hogy meg kell halnod. Csak azt, hogy meghaltál.

– Miket beszélsz összevissza? Hiszen az imént magad jelentetted ki, hogy az egészség élő szobra vagyok!...

– Egészségesnek egészséges

vagy. Mint a makk. De meghaltál. Hozzá hasonultál, hozzáidomultál a társadalomhoz, testestül-lelkestül beleilleszkedtél, beleolvadtál, eggyé váltál vele, immár nyugalom az osztályrészed, lelki egyensúly, biztonságérzet. Hulla vagy.

– Á, így érted? Még jó. Metafora, hasonlat... Alaposan rám ijesztettél!

– Nem is annyira metafora. A testi halál örök jelenség, végeredményben igencsak banális. De van más halál, s olykor még rosszabb. A személyiségről való lemondás, utánzás, a mimikri tökélyre emelt készsége, meghódolás a környezetnek, önmagunk földársa... De hát nézz körül. Beszélj az emberekkel. Nem veszed észre, hogy legalább hatvan százalékuk halott?

S ez a százalékarány évről-évre csak növekszik. Kihunytak, legyalultak, igába hajtottak. Mind ugyanazt kívánja, ugyanarról beszélget, a gondolata is egy és ugyanaz valamennyinek. Undorító tömegkultúra.

– Mesebeszéd. Most, az egykori szorongások, lidércnyomás nélkül sokkal inkább érzem, hogy élek, mint valaha, sokkalta előbb vagyok most, amikor megnevezek egy meccset, vagy amikor tövig nyomom a gázpedált.

– Szegény Enrico. Áldottak a te egykori szorongásaid.

Hát ebből elegendem van. Most már igazán idegesít ez az ember.

– Nos, ha meghaltam, mivel magyarázod, hogy sose adtam el annyi szobrot, mint épp ebben az utolsó esztendőben. Ha olyan agyalágyult volnék, mint ahogy mondd...?

– Nem agyalágyult. Halott. Hatalmas országok vannak manapság, melyeknek egész lakossága halott. Több száz millió hulla. Dolgoznak, építenek, terveznek, kitalálnak, szörnyűségesen sokat tesznek-vesznek. És boldogok, elége-

ettek. De halottak, szegénykék.

Mikroszkopikusan párányi kisebbség a kivétel: ezek azt csinálnak, amit csinálni akarnak, azt szeretik, amit szeretni akarnak, s abban hisznek, amiben hinni akarnak. A többi: akár azok a bizonyos jobblétre szenderült bennszülöttek az Antillákon: a varázslók fölföltámasztják s kihajítják őket a földekre dolgozni. Ami pedig a szobraidat illeti, épp a siker, amiben csak most van, egykor annál kevésbé volt részed, igen, pontosan a sikered bizonyítja legjobban, hogy meghaltál.

Alkalmazkodsz, számitgatsz, tájékozódol, lépést tartasz; letörted a tüskéidet, levontad a zászlóidat; a bolond, a lázongó, az ábrándokban ringatózó ámitott és önámító Enrico benyújtotta lemondását. Ezért tetszel most a közönségnek, a tömegnek, a halottak tömegének.

Fölugrok. Nem bírom tovább. – És te?! – kiáltok rá dühösen. – Magadról miért nem beszélsz? – Én? – ingatja szomorúan a fejét. – Hát persze. Meghaltam én is. Sok-sok éve már. Hogyan bírna ellenállni az ember egy ilyen városban? Hulla vagyok bizony magam is. Csak hát nekem maradt egy kis résem... talán a szakmai becsület tartatta meg velem... s ezen a szűk kis résen még sikerül kilátnom a világra.

Most már igazán beesteledett. A szépséges ipari füstköd ólomszínre váltott. Az ablakon át épp csak hogy kivehető immár a szemközti ház.

(Fordította: Telegdi Polgár István)

Negyven éve hunyt el Dino Buzzati. A Belluno melletti San Pellegrinóban született. 1924-ben iratkozott be a milánói egyetemre. Jogi tanulmányai alatt, 22 éves korában szegődött a milánói Corriere della Sera-hoz. Haláláig a lap munkatársa marad. Volt riporter, különleges tudósító, esszéíró, szerkesztő és művészeti kritikus.

A háború után adták ki *Tatárpuszta* című művét, amellyel az író gyors sikert aratott, és országos hírnévre tett szert.

Számos novellája megtalálható iskolánk honlapján.

Újdonságaink

SZEPI – KÉP

KICSIT KOMOLYABB:

☛ **ALBERT SCHWEITZER – EGY ÉLET AFRIKÁÉRT (2009)** – német-dél-afrikai életrajzi filmdráma – Az Egy élet Afrikáért című film az afrikai dzsungel Nobel-békedíjas orvosának élettörténetét mutatja be. Ő Albert Schweitzer, akinek a neve mára az emberségesség szinonimájává vált. 1949 - Albert Schweitzer „Az élet tisztelete” filozófiájának köszönhetően, amelyet az afrikai Lambarénében lévő őserdei kórházában valósított meg, az egyik legtöbbek által csodált ember a világon. Az Egyesült Államokban koncertekkel és előadásokkal gyűjt adományokat Lambaréné számára. Először szimpátiával és nagyvonalú támogatással találkozunk, később azonban egyre több nehézségbe ütközik. Ellenségei rágalmozó hadjáratba kezdenek, mellyel Schweitzer életművének kétségbevonását akarják elérni, így a doktor afrikai kórházát hirtelen a bezárás veszélye fenyegeti. Ám orvosai támogatásával és betegei szeretetével felvértezve felveszi a harcot Lambaréné megmentéséért.

KICSIT KÖNNYEBB:

☛ **AMERIKAI FOGÓCSKA – CHARADE (1963)** – amerikai vígjáték – Reggie, a fiatal özvegy Párizsban tudja meg, hogy férje közönséges csirkéfogó volt: megkárosította az Egyesült Államok kormányát 250 ezer dollárral. Ez ugyan igen régen történt, de most jelentkezik a tettetársak, a CIA emberei, mert a pénz nyilván az örökösnél van. De hol lehet a 250 ezer dollár, amikor a férj után semmi nem maradt, csak egy apróságokat tartalmazó kézitáska. – F.sz. Cary Grant, Audrey Hepburn, Walter Matthau

ERŐS IDEGZETŰEKNEK:

☛ **VIHARSZIGET – SHUTTER ISLAND (2009)** – amerikai thriller – r. Martin Scorsese – A világtól elzárva, a Massachusetts állam partjainál fekvő kis szigeten lévő elmeegógyintézetben tartják fogva az Egyesült Államok legveszedelmesebb elmebeteg bűnözőit. Amikor az ötvenes években a szigorúan őrzött intézményből megmagyarázhatatlan módon megszökik egy gyilkosságért elítélt nő, az igazgató, Dr. Cawley kénytelen külső segítséget kérni. Két rendőrbíró, Teddy Daniels és Chuck Aule utazik a szigetre, hogy kiderítse, mi történt, és megtalálja a szökevényt. Danielsnek nemcsak a munkáját hátráltató pszichiáterrel, hanem a saját démonaival is meg kell küzdenie. – F.sz. Leonardo DiCaprio, Ben Kingsley, Emily Mortimer

SZEPI – HANG

PRÓZA

☛ **SINKA ÉNEK – BEREZ András**
☛ **LÁZÁR ERVIN – A retemetesz**
☛ **LÁZÁR ERVIN – Mesék felnőtteknek (Kern András olvassa fel a novellákat)**
☛ **WASS ALBERT – Elvásik a veres csillag (Előadó: Bánffy György)**
☛ **WASS ALBERT – Ember az országút szélén (Felolvassa: Lukács Katalin)**

ZENE

Farsangi hangulat
☛ **MAO'S POEMS a Pekingi Opera előadásában**
☛ **CSÍK ZENEKAR – Tiszta Szívvel**
☛ **HUNGÁRIA Best of**
☛ **LEONARD COHEN – 2012 – Old Ideas (78 éves az öreg!)**
☛ **PARNO GRASZT – Rávágok a zongorára**
☛ **KERN ANDRÁS – Semmi baj**

FILMZENE

☛ **JAN A.P. KACZMAREK: Washington Square (az Én,**

Pán Péter-ért Oscar-t kapott!)
☛ **A GOOD YEAR – A Bor, mámor, Provence Ridley Scott-film zenéje. Zeneszerzőjét érdemes megjegyezni: Marc Streitenfeld (a film is megvan).**

☛ **DAVID GARRETT: Rock Symphonies (főleg, akinek tetszett a koncert-filmje).**

☛ **ANGELO BADALAMENTI: Evilenko és a Mulholland Drive filmek zenéje**

VEGYES

☛ **SOLARIS együttes**

A Solaris egy 1980-ban alakult magyar progresszív rock zenekar. Nevét Stanisław Lem sci-fi-író *Solaris* című könyvéről kapta. Szinte az összes szerzeményük instrumentális. Első nagylemeze, a *Marsbéli krónikák* Ray Bradbury klasszikus kisregényének zenei víziója. Kollár Attila fuvolista (orvoslelkész) 2007-ben akusztikus megszólalású, lírai zenei elképzeléseihez INVOCATIO MUSICALIS néven hozott létre zenekart és jelentetett meg lemezeket Naszádi Gábor gitárossal.

☛ **Marsbéli Krónikák – 84**

☛ **Kollár Attila – 1998 – Musical Witchcraft**

☛ **Kollár Attila – 2002 – Musical Witchcraft II. – Utopia**

☛ **Kollár Attila – 2006 – Musical Witchcraft III. – Psalms & Soundtrack**

BEATLES – másképp

☛ **TED HEATH – Big Band Percussion – Beatles, Bach and Bacharach**

☛ **JOHN BAYLESS – Bach Meets the Beatles**

☛ **PETER BREINER AND HIS CHAMBER ORCHESTRA – Beatles go Baroque (Concerto grosso Handel, Vivaldi, Bach stílusában – mindegyikben Beatles dallamok bújkálnak. Írtó szellemes zene!)**

Szarkáné Gyerjék Judit
Szegeő József SP

A böjt vajon mi?

„Sokat gondolkoztam, hogyan tehetném a megújulás idejévé a nagyböjtöt. Imádság közben kaptam az indítást: **Oltásot el a villany!**” Egy többgyermekes édesanya tapasztalatai.

A népszerű keresztény blogszerző, Jennifer Fulwiler – felnőttként megtért, ötgyermekes édesanya – az imádságban kapott különös indítás hatására férjével együtt elhatározta, hogy nagyböjtben hetenként egyszer sem lámpát, sem más világító elektronikus készüléket – tévét, számítógép-képernyőt – nem használnak. A heti egyszeri „villanyböjt” hatása mélyrehatóbb volt, mint gondolták volna. Fulwiler így összegzi tapasztalatait:

- A villanymentes napokon sötétedés után gyertyafénynél jóval kevesebb házimunkát tudtunk végezni, a számítógépes munkát pedig kiiktattuk, így a napi munka emberi mennyiségűre csökkent. Viszátért az élet természetes egyensúlya: világosban dolgoztunk, az esti órákban kénytelenek voltunk pihenni. A gyertyaláng természetes, élő fénye nagy nyugalmat adott. A korai lefekvéstől másnap kipihentebben ébredtünk.
- Alázatra tanított, amikor felborult a napi tevékenységek megszokott rendje. Eleinte idegtépő volt esténként nem mosni, nem mosogatni, nem e-mailezni. Aztán rájöttem: nem dőlt össze a világ attól, hogy aznap nem dolgoztam tizenhat órát, sőt egy-két „nagyon fontos” teendő is lemaradt.

- A villanytalanság céltudatosabbá tett: amikor lámpafénynél késő éjjelig dolgozhatom, napközben hol ebbe, hol

abba kapok bele. Így viszont, hogy tudtam, amit sötétedésig nem végzek el, másnapra marad, sokkal jobban szerveztem a napi teendőket.

A böjt a test imádsága. „Utánad szomjúhozik az én lelkem, szintúgy vágyódik utánad az én testem is a pusztá és járatlan és vízetlen földön” (62/61. zsolt). A test is vágyik a Teremtőjére, szeretne bekapcsolódni isten dicsőítésébe. A komolyan böjtölő embernek minden porcikája tudja, hogy jeles idő van, ha akar, sem tudna megfélemleni róla. Aki jócselekedettel akarná „kiváltani”, az akár meg is feledkezhet róla, de a korgó gyomor ezt nem engedi. Számár tesztvér mindig csak az elején követelőzik, de ha látja, hogy ki az úr, akkor megadja magát, és engedelmesen bekapcsolódik az imába. Ima nélkül nem sokat ér a böjt. Azt hívjuk inkább fogyókúrának. Nem sok köze van a kettőnek egymáshoz. Összekeverni sem szabad őket. Mintha egy nemes italba kis sáras vizet is vegyítenénk. Épp benne van mindkettő, de hát mégis a hitványabb győz a másik fölött. Ha nem Istenre figyelve végzem a böjtöt, ha nem válik tudatos följárlássá a lelkemben, ha nem Isten szerelméért teszem, akkor bármilyen cudarul győtröm is magam, csak „zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom”. Nincs benne érték, nincs benne tartalom. Akinek följárlom, Ő teszi értékessé a böjtöt. Én magam arra képtelen vagyok. A lemondással csak a helyet tudom biztosítani önmagamban. Ha a böjttel alkotott hiányt és űrt nem a Lélek tölti meg, melyet imával hívok le, akkor megjelenik benne más: az ítékezés, a gőg és egyéb hitványságok. Sok olyan fajta van, ami „csak imádsággal és böjttel űzhető ki”, aki tehát e kettővel él, sokra juthat a lelki küzdelemben.

Kocsis Fülöp
görögkatolikus püspök

- Azzal, hogy sötétedés után nem tudunk dolgozni és nem tapadtunk a kép-

ernyőre, időt kaptunk arra, ami igazán fontos: az imádságra és a családra.

- Függetlenebbé váltunk a tévétől és az internetről. A képernyő nélküli estéken volt időnk átgondolni, hol is van ezeknek a helye az életünkben. Ugyanakkor kénytelenek voltunk a kikapcsolódás más formáit keresni.

- Rájöttünk, mennyire Isten kezében vagyunk. Régen az emberek valóban félelemből zárták be sötétedéskor a zsalukat, és éjjel fohászoltak legbuzgóbban Isten oltalmáért. Ezt a kiszolgáltatottságot tapasztaltuk meg, amikor lement a nap, és tudtuk, hogy nem űzhetjük el mesterséges fényvel a sötétséget. A villanyvilágítás azt sugallja, hogy uraljuk az életünket; amikor lemondunk róla, rádöbbszünk, mennyire kicsik és kiszolgáltatottak vagyunk mindenben.

Életformánk annyira a villanyvilágításhoz kötődik, hogy nem könnyű csak gyertyafény mellett tölteni egy estét, még hetente egyszer sem. Ám ha valaki szeretné megújítani a nagyböjtjét és új perspektívából szemlélni az életét, szívből ajánlom: oltsa el a lámpát!

Forrás: ncregister.com/magyarkurir.hu

Böjt alatt mi rendszerint az étel-ital megvonását értjük. Szájunk megregulázását. Valóban. Jézus korában, sőt vagy másfélezer éven keresztül különös szükség is volt erre, mert gyakran a gyomor bűnei, az étel-falak zárták el tőlünk Isten halk és szelíd szavát. Gyökössy Endre: Hogyan böjtöljünk ebben a modern világban?

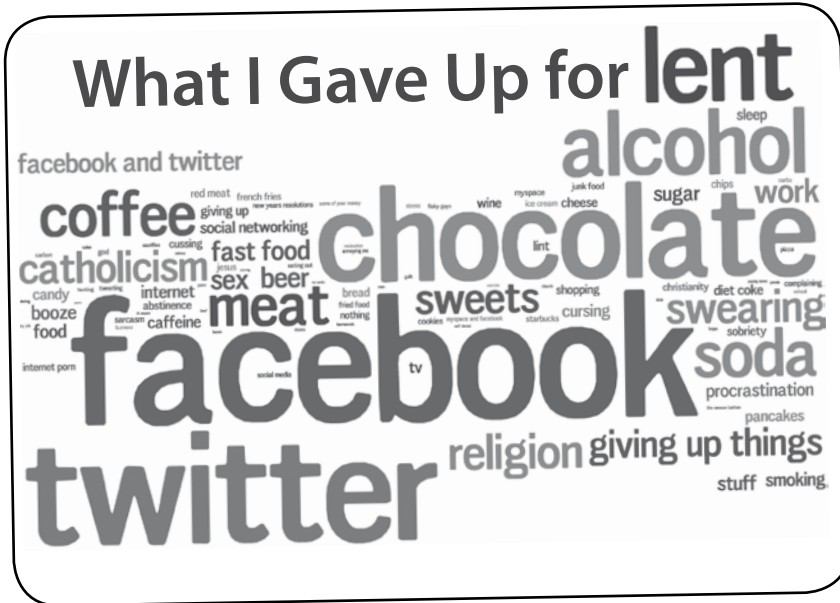
Úgy érzem, manapság sokkal inkább a szemünket és a fülünket kell megböjtöltetni, hogy Isten halk és szelíd hangját meghalljuk, amely felülről és mégis belülről akar hozzánk szólni. Mi a feladat, a „leckénk” a halk és szelíd szó meghallása érdekében? Mondjunk egy héten legalább egy nap ne nyissuk ki a rádiót, televíziót, ne olvassuk el az újságok szomorú, riasztó, keserves, rossz híreit – az anti-evangéliumot, az ellenörömhírt –, amelyek bajokról, háborúkról, gyilkosságokról, sikkasztásokról, gazdasági és hatalmi küzdelmekről szólnak; ehelyett csöndesedjünk el.

Tudom, nem kevesen vannak, akik azt mondanák erre, hogy ez szinte képtelenség. Ennél sokkal egyszerűbb egy héten egyszer a gyomrot megböjtöltetni – és ez így is van. Nekünk azonban fontos ezt a fajta böjtöt gyakorolnunk. Csak így, szemünket-fülünket böjtöltetve tudunk olykor-olykor lényünk alaphangjára hangolódni, hogy így megtudjuk, mi rejlik bennünk. Mit mond a csönd; Miről, kiről beszél lényünk mélye? Békés, tiszta hangok, képek jönnek-e elő, vagy zavaros, nyugtalanító, elintézésre váróak? Vagy éppenséggel a nagy semmi?...

Azért is szükségünk van hang-böjtire, hogy rezonáló-képesek legyünk a belső-felső hangra, a Lélek szavára. Csak elcsöndesedve, szemünket, fülünket böjtöltetve tudunk kapcsolatba kerülni Isten Lelkével.

Gyökössy Endre református lelkész, pszichológus

English Corner

Deutsche Rubrik

WINTERENDE

von Annegret Kronenberg
Immer noch hält fest umklammert
der Winter uns mit eisiger Hand.

Doch halte aus nur kurze Zeit noch,
dann tritt der Frühling in das Land.
Schon viele Sträucher Knospen tragen
und hier und dort wagt sich heraus
ein Schneeglöckchen mit spitzem Kragen
und macht dem Winter den Garaus.

Übersetze das Gedicht und schicke an die
Adresse nemes@szepi.hu

QUANDO DIGIUNATE, NON ABBIATE UN ASPETTO MALINCONICO COME GLI IPOCRITI; POICHÉ ESSI SI SFIGURANO LA FACCIA PER FAR VEDERE AGLI UOMINI CHE DIGIUNANO. IO VI DICO IN VERITÀ: QUESTO È IL PREMIO CHE NE HANNO. MA TU, QUANDO DIGIUNI, UNGITI IL CAPO E LAVATI LA FACCIA, AFFINCHÉ NON APPAIA AGLI UOMINI CHE TU DIGIUNI, MA AL PADRE TUO CHE È NEL SEGRETO; E IL PADRE TUO, CHE VEDE NEL SEGRETO, TE NE DARÀ LA RICOMPENSA. (MATTEO 6, 16-18)

Sherlock Holmes is beájulna... avagy bűnügyi esetek kezdőknek és haladóknak

Ez előző havi rejtvény megfejtése az volt, hogy az illető pénzt hamisított. Helyes megfejtéseket Putóczky Dávid, 9.a és Nacsa Kristóf Arnold 8.a osztályos tanulók küldtek be, gratulálók!

Márciusi történetünk így szól:

Gubacsné épp a folyosóra nyíló ajtón át szellőztette egy nyári éjjel a lakását, minden lámpát gondosan eloltva, hogy a szünyogok a fényre be ne szálljanak, mikor egy idegen férfi megjelent a küszöbön.

Erre mégiscsak felgyújtotta a villanyt, bárhogy süttött a hold.

– Magát küldték a rendőrségről? – kérdezte.

– Engem. – biccentett a látogató. – Mi a probléma?

– Valami gyanús alak ólalkodik itt napok óta – mondta Gubacsné.

– És tudja, annyi betörésről hall az ember mostanság...

– Okosan tette, hogy bejelentette. Mindjárt lemegyek a kocsi-ban várakozó kollégámhoz és felhozom, hogy felvegyük a jegyzőkönyvet.

– Jó, csak siessen! – bízta az asszony. Aztán utánanézett a férfinak, becsukta az ajtót és telefonált a rendőrségre.

Nem volt neki szimpatikus a kiküldött nyomozó és másikat akart? Vagy minek zaklatta megint a kapitányságot?

Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepi.hu

Jó fejtőrést!
Nagy Mariann

Forrás: 111 minikrimi. Kun Erzsébet, Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó, 1987

Házasság Hete

Milyen az én apukám?

-Apukámnak a szeme kék, porszívózik, jó szívű, és fröccsöket iszik Laci bácsival. A lányoknak mindig vesz csokit, mi nem mindig kapunk valamit. Kedvenc étele a pörkölt.

(Sándor 11 éves)

Antibiotikum mellé ne felejtse el!

Sokféle beteg van. Van aki azért jön a rendelőbe, mert beteg és segítséget vár a betegség leküzdéséhez, de olyan is van, aki ilyenkor ellenállhatatlan vágyat érez arra, hogy szembeszegüljön az ajánlott gyógykezeléssel. Ha az ember több évtizedet tölt el gyógyítással, hozzászokik, hogy akkor is kell időnként magyarázkodni, amikor pedig nem is kétséges, mi a helyes választandó gyógymód. Meggyógyulni sokféle módon lehet. Ezt mindig érdemes szem előtt tartani. „Medicus curat, natura sanat”. Az orvos tehát kúrál, gyógykezel, hozzásegít a gyógyuláshoz. A gyógyítás azonban a szervezet, a természet, kezében van. A gyógyításnak különféle útjai lehetnek a mesterség szabályain belül is. Vannak orvosok, akik a gyógyszerek egyik, mások egy másik csoportját részesítik előnyben, szem előtt tartva az elérni kívánt célt, a gyógyulást. Egy-egy gyógyszer rendelésénél több szempontot kell figyelembe venni: a betegség jellegét, a beteg életkorát, lezajlott vagy kísérő betegségeit, együttműködési készségét stb.

Mindjárt itt van az antibiotikus kezelés. Nem nagyon találhatók olyan egyént, aki eddigi élete során még nem szedett volna antibiotikumot. Az antibiotikumot az orvos a fertőzéseknek azon csoportjában rendeli, amelyeket baktériumok okoznak. Normális körülmények között a szervezetbe bejutó baktériumokat a különböző szövetekben, illetve a vérben és a nyirokrendszerben keringő falósejtek és más immunsejtek bekebelezik, elpusztítják, és lebontják. Ha az immunrendszer valami miatt nem képes a kórokozót elpusztítani, akkor a baktériumok különböző szerveket, szervrendszereket támadnak meg

rosodna. Az utóbbi évtizedekben sorra jelentek meg az egyre újabb antibiotikumok, de sajnos az antibiotikumoknak ellenálló, arra el nem pusztuló – rezisztens – baktériumtörzsek is. A téli meghűléses betegségek idő-

szakában érdemes néhány szabályt betartani:

– Csak akkor szedjük antibiotikumot, ha azt kezelőorvosunk indokoltan tartja.

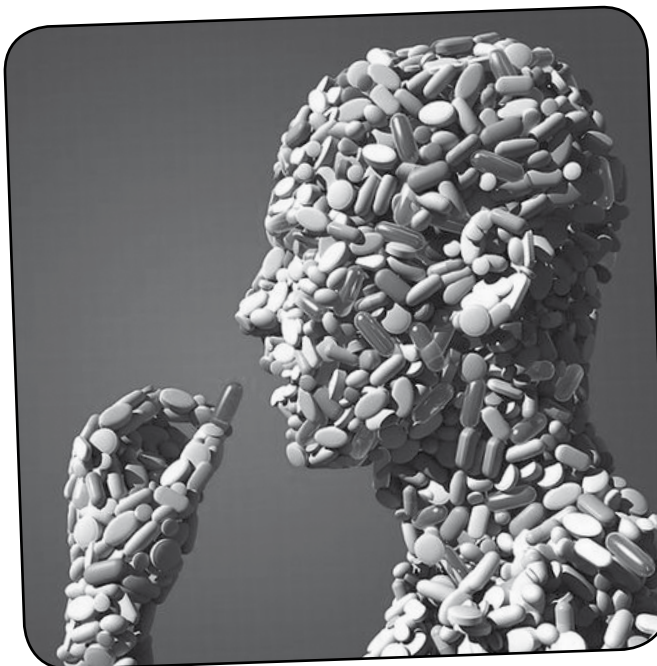
– Vírusfertőzés esetén adjunk esélyt a szervezetünknek. Ilyenkor nem hat az antibiotikum.

– Nyíltan beszéljünk meg kezelőorvosunkkal, ha nem akarunk antibiotikumot szedni, hiszen enyhébb fertőzések egészséges immunitás mellett e nélkül is meggyógyulhatnak.

– Ha elkezdjük a kezelést, kellő ideig kell szedni a

gyógyszert, egyébként csak a gyenge baktériumok pusztulnak el. A még kis számban ott levő ellenálló baktériumok ismét betegséget (súlyosabbat) okoznak, és már csak erősebb antibiotikummal lehet őket elpusztítani.

– A hatást a vérben levő gyógyszer bizonyos szintjével lehet csak elérni, ezért fontos a gyógyszer rendszeres bevétele, ne

A legismertebb antibiotikumot, a penicillint 1928-ban fedezte fel Alexander Flemming. Megfigyelte a penészgomba baktériumölő hatását, majd kivonta a hatóanyagot. Jellemezte biológiai hatásait, és azt találta, hogy alkalmas lehet gyógyszernek. A penicillin bevezetésében az volt a fő nehézség, hogy nem lehetett kémiai módszerekkel gyártani, hanem a penészgombákra voltak rászorulva. Habár a *Penicillium notatum*, mai nevén *P. chrysogenum* hatását már évek óta ismerték, első bevetésére csak 1942-ben kerülhetett sor, mivel nehézséget okozott a megfelelő mennyiség előállítása. A háború végéig csak a szövetségesek hadserege használhatta. A tisztított penicillin széles hatókörű, erős baktériumölő volt, ami az emberre csekély hatással bírt. A szulfonamidoktól eltérően aktivitását nem csökkentette a genny sem. Hatására felélénkült a kutatás a hasonlóan széles körben használható és biztonságos szerek után. 1945-ben Alexander Fleming (Ernst Chain és Howard Florey tudósokkal megosztva) Nobel-díjat kapott ezért a felfedezésért.

a fertőzés jellegétől – hol, illetve milyen módon jutott be a kórokozó –, illetve a baktérium fajtájától függően. Ily módon különböző súlyossággal lefolyó betegséget okoznak. A gyakorlatban a légzőrendszer fertőzései a leggyakrabban látott fertőzések.

A penicillin volt az első felfedezett antibiotikum. Segítségével a betegséget kiváltó baktériumot el lehetett pusztítani és így a megbetegedett személy tökéletesen egészségessé válhatott. A kezelés alapja az emberi sejtek és a kórokozók közötti jelentős biológiai különbség, amely lehetővé teszi a kórokozók szelektív elpusztítását, anélkül, hogy az emberi szervezet ká-

maradjon ki 1-2 bevétel.

– Ha mellékhatás jelentkezik, forduljunk kezelőorvosunkhoz.

Ne feledjétek: a szervezet tökéletes regenerálódása érdekében a gyógyszer szedésén kívül minden esetben elengedhetetlen a pihenés, az ágynyugalom és a megfelelő mennyiségű folyadékfogyasztás.

dr. Dénes Ilona iskolaorvos
ilonadenes@hotmail.com

Ezt megúsztuk!

VÁROSI ÚSZÓ DIÁKOLIMPIA (2011/12.)

III.KCS.

100m gyors

4. Nagy Csongor Piarista (7.a) 1 : 12,7

100m hát

1. Jenei Szabolcs Piarista (7.b) 1 : 13,5

100m mell

3. Nagy Csongor Piarista (7.a) 1 : 37,6

100m pillangó

1. Jenei Szabolcs Piarista (7.b) 1 : 13,8

IV.KCS.

100m gyors

10. Répássy Botond Piarista (7.b) 1 : 17,4

12. Szamos István Piarista (7.b) 1 : 21,9

100m hát

3. Gyömbér Dénes Piarista (8.a) 1 : 29,2

100m mell

3. Paragi Dominik Piarista (7.b) 1 : 28,4

100m pillangó

2. Paragi Dominik Piarista (7.b) 1 : 12,6

MEGYEI ÚSZÓ DIÁKOLIMPIA (2011/12.)

III.KCS.

100m hát

1. Jenei Szabolcs Piarista (7.b) Szeged 1:13,78

100m pillangó

1. Jenei Szabolcs Piarista (7.b) Szeged 1:15,02

IV.KCS.

100m pillangó

5. Paragi Dominik Piarista (7.b) Szeged 1:13,33

V- VI.KCS

100m gyors

3. Stefán Márk 93 Piarista(12.a) Szeged 0:58,76

5. Zsigri Bence 95 Piarista(11.a) Szeged 0:59,69

7. Gellén Tamás 96 Piarista(9.b) Szeged 1:02,98

9. Stefán Máté 95 Piarista(11.a) Szeged dq sz. rajt

100m mell

4. Takács Olivér 95 Piarista(10.b) Szeged 1:20,55

6. Papp Viktor 94 Piarista(11.a) Szeged 1:33,14

100m pillangó

3. Stefán Máté 95 Piarista (11.a) Szeged 1:10,42

6. Stefán Márk 93 Piarista(12.a) Szeged 1:17,66

4x50m gyorsváltó

3. Piarista Zsigri,Gellén,Stefán,Stefán 1:49,56

Bereczky András
testnevelő

Népszerű a sakkverseny

A SzePi sakkverseny február 7-i indulása óta még újabb 10 fő nevezett be a versenybe. Immár 30 fő látszik a háromszög alakú erőssorrendet megjelenítő paravánon (az elkészítéséért köszönet B. Kovács István rajztanárnak!). A könyvtár asztalain – Jutka néni beszámolója szerint, aki egyben a verseny fő adminisztrátora – órákői szünetekben átlag 4 táblán folyik a játék, de van, hogy az összes saktábla izgalmas küzdelmeknek ad helyet. Szép lassan megtanulják a nézők, hogy „Kibicnek csend!!”, azaz ne szóljanak bele a verseny partikba, hiszen nem ők játszanak. Jelenleg Dani Balázs (8.b) őrzi a paravánon a király pozíciót, míg a vezér szinten Surján Kristóf (8.b) és Nagy Csongor (7.a) foglalják el az előkelő dobogós helyezéseket. Nagy adok-kapok van a háromszög alakú paraván alsóbb szintjein is. Akik beszálltak a versenybe, láthatják, hogy a háromszög alsó részében könnyebb kihívni valakit, hiszen sokkal többen tartózkodnak itt, míg feljebb ez már lassabban történhet meg. Így akik szívós küzdelemben

hetek alatt feljutottak az élbolyba, megérdemelten ülhetnek rá akár egy-egy hétre is a szép helyezésre. Ugyanis egy héten csupán egy játszmát köteles bárki játszani, azaz egy kihívást kell csak elfogadni, míg senkinek sem kötelessége másokat kihívni. A versenykiírás persze azt már nem szabályozza, hogy valaki ne fogadhasson el akár több kihívást is egy-egy héten. A szervezők háttér információi szerint sokan fenik már a fogukat Dékány Zoltán tanár úrra – egyedüli tanárként bátran beszállt a versenybe – de egyelőre a versenykiírás szabályaiból fakadóan amíg ő nem hív ki másokat, nem tudják őt sem kihívni. Talán nem is oly meglepő az utóbbi hír, ha tudjuk, hogy a versenyzők harmada 7.a-s.

Izzanak a saktáblák a stúdium mentes időkben a kollégium területén is. Sipos Attila tanár úr kénytelen volt sakk edzéseket is beindítani, amelyek hétfő és csütörtök esténként 20.00 és 20.30 között zajlanak a kollégium területén. Örömmel látunk minden sakkbarátot!

Sipos Attila szervező

Sakkfeladvány

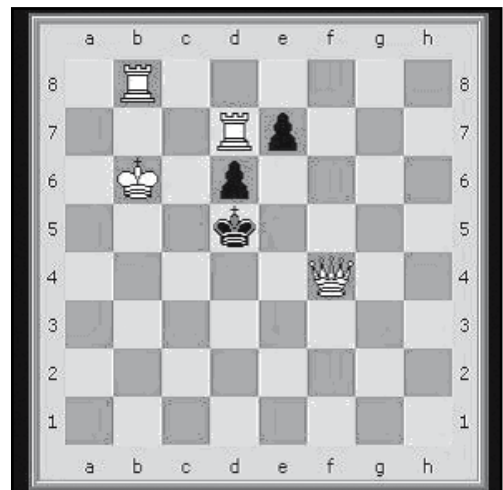
Januári megoldás: 1. h5xg6+matt

Helyes megfejtés: Sándorfi Kristóf 10/A. Jutalmát a PiFu szerkesztőségében veheti fel. A megfejtés tehát az en passant (franciául „menet közben”, „elhaladóban”) lépés. Az en passant különleges lépés a sakkban, olyan ütés, amelyre akkor kerülhet sor, ha az egyik fél gyalogja kettőt előrelépve kikerülne az ellenfél gyalogjának átlós ütését. Bár a lépés már évszázadok óta része a sakk szabálykönyvének, a versenyeken nem játszó amatőr sakkjátékosok közül sokan nem ismerik (eltérően a sakk másik különleges lépésétől, a sáncolástól, amelyet alapszinten is ismerni szoktak).

Februári feladvány:

Világos indul és 2 lépésben mattot ad. Ez már a nehezebb feladványok közé tartozik. Segítségül annyit, hogy világosnak a kötések kell kihasználnia. Érdemes matt képeket keresni.

SA

Házasság Hete

Milyen az én anyukám?
-Mindig mos, főz és köt anya. Már kötött 19 db pulóvert, beleszámítva egy mellényt.
Most is köt magának, még az a szerencse, hogy hétköznap köt csak.
(Annamária 7 éves)

Palindromok

A palindrom olyan szó, mondat, vagy szám, amely odafele és visszafelé olvasva azonos.

- A cápa ette apáca.
- Csak a mama makacs.
- Csupa piros a fasori papucs.
- Dávid sógorom morog: ósdi vad
- Deres asszír issza sered.
- Ennyi dinnye!
- Erős a sas óre.
- Erőszakos kannak sok a szőre.
- Évák eledele kávé.
- Géza, kék az ég.
- Indul a pap aludni.
- Kelemen nem Elek.
- Két régi levél a gyártól: a tejet a lótrágyalével ígérték!
- Lapp alak merev távolsági ígáslovát verem kalappal.
- Latin ital.
- Létkoktél.
- Navarra arra van.
- Nálatok az az akó talán?
- Nó legel a legelőn.
- Őt teknősön kettő.
- Ő vega magevő.
- Papa, apa a pap!
- Rám német nem lel, elmentem én már.
- Rémes tóga bagót sem ér.
- Római fővezér s rézevő fia Mór.
- Sokáig él Légi Ákos.
- Sok sokkos kos.
- Szárad a darázs.
- Szezei Zeusz.
- Szüpermen nem repűsz?
- Tán ötet kitehetik tetőn át?
- Tekerek kerek kereket.
- Te, szétlők a költészet!
- Tési misét.
- Üresek, amin lélekkel élni ma keserű.

***

1997-ben egy középiskolás diák, Szigeti Tamás írta az alábbi palindromverset:

A VÁGY

Innet ezek korok,
Emezek keserű, komor romok,
Üresek!
Kezem e korok keze:
Tenni gyáva

Csap		Szedhető gyümölcs	Kettőzve oktondi	Az a személy Esőben kint lévő	A győzelem görög istennője		
Megfejtés (1)							
Saláták alapja lehet	Megfejtés (2)		Bokszoló volt Muhammad Német autómárka becézve		Üres kóci! Kicsinyítő képző		
			Talpon van	Vágóeszköz Rövid, szöveges üzenet			
Ór						Spulni	
Befolyás						Szén, nitrogén Eszes	
Ó		Bajnokok Ligája Kenőcs		Semmikor Hozzám szállit			
			Kicsinyítő képző		Ég szintű Folyadék		
A „D” hang			Mihail Gecov filmje (Dan ...)				

Ebben a hónapban Nietzsche egyik mondása a rejtvény megfejtése. A megoldásokat 2012. március 10-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elektronikus levélcímünkre elküldeni: piarfutar@szepi.hu. Előző havi megfejtésünk: „Aki mindenütt ott van az sehol sincs”. Pólot nyert Tápai Marianna. Gratulálunk!

A maszk elrejt
és mássá tesz:
az ál-azonosulás
szimbóluma.

Jó és rossz, férfi
és nő, világos és
sötét, tragédia és
komédia ellentéte
jellemezi a karneváli
gondolkodásmódot.

V E G K E P (P)

A PIARISTA KÖZÖSSÉGI KÖZPONT

SZERETETTEL AJÁNlja: MÁRCIUSRA

OVISOK NÉPTÁNCA

Csütörtökönként 17 órától

SZÁSZNÉ MEDVEGY VERONIKA vezetésével

KRITIKUS RÉSZEK TORNÁJA

Péntekenként 16 órától

SZOMBATHELYI KATA vezetésével

A KÉZMŰVES DÉLUTÁNOK

pénteki napokon du. 4-től 6-ig :

MÁRCIUS 2. Bőjtös bütykölés

Ostorfonás, körmönfonás, gergelyezés és egy kis tavaszvarázslás

MÁRCIUS 23. Gyümölcsoltó Boldogasszony

Virágültetéssel, játékokkal

NEMEZ SZAKKÖR INDUL

12 éves kortól várjuk az érdeklődőket.

Hétfőnként 15 órától 18-ig tart a foglalkozás.

Érdeklődni a 70-931-2416-os számon lehet.

Az első időpont március 5.

BABA-MAMA KLUB

Keddenként 10 órától

JÓGA

Keddenként 17, és csütörtökönként 10 órától

PUSKÁS BEA vezetésével

Piarista
Közösségi
Központ

Szeged, Bálint Sándor u. 14.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

k é p e s l a p

